

Kommunal tiltaksplan for kompetanseutvikling 2011 og 2012

Planen er behandlet i Tjenesteutvalget og vedtatt i Kommunestyret 2.mai 2011

FORORD

Strategidokumentet fra Kunnskapsdepartementet *Kompetanse for kvalitet - strategi for videreutdanning av lærere* gir rammene for et varig system og viser nasjonal prioritering og delmål for perioden 2009 – 2012.

I brev fra Utdanningsdirektoratet datert den 22.02.2011 er det redegjort for *etterutdanning* innenfor de prioriterte områdene vurdering, leseopplæring, klasseledelse og fag og yrkesopplæring.

Det er sammenheng mellom den sentrale satsingen og kommunens egne satsingsområder.

Handlingsprogram for Grimstad kommune 2011-2014 lister opp konkrete resultatmål/tiltak for 2011 hvor det blant annet heter:

- *"Alle skolene deltar i leseprosjekt i regi av Pedagogisk senter i Kristiansand."*

Våren 2011 slutføres prosjektet, men den enkelte skole har et ansvar for å holde fokus på leseferdighet i det daglige arbeidet.

- *"Tre skoler deltar i det nasjonale prosjektet Vurdering for læring."*

Skolene deltar på ulike kurs og samlinger gjennom året.

- *"Grimstadskolen skal følge nasjonale strategier og prioriteringer og legge til rette for at 3-5 lærere kan ta videreutdanning i matematikk og spesialpedagogikk. Kommunal plan for kompetanseutvikling i Grimstadskolen har konkrete tiltak for etterutdanning på satsingsområdene"*

Høsten 2010 ble det foretatt en kartlegging på skolene om behov for videreutdanning i matematikk. Av de 135 lærere i Grimstadskolen som oppgis å undervise i matematikk inneværende skoleår er det meldt at 24 lærere har behov for videreutdanning

- *"Nytilsatte rektorer/fagledere tilbys å delta i nasjonalt utdanningstilbud for skoleledere"*
- Tilstandsrapport for grunnskolene i Grimstad 2010 (K styret 25/10/10) pkt 3 om å prioritere matematikk og spesialundervisning

Øvrige områder i planen er relatert til ulike sider ved tidlig innsats, adferdsproblematikk og skole -hjem samarbeid.

Grimstad kommune har sammen med øvrige kommuner i Aust Agder søkt Fylkesmannen om skjønnsmidler til prosjekt kalt Økt læringsutbytte i grunnskolen. Prosjektet er treårig (2011 – 2014) på tiltak innenfor lesing, regning og vurdering. Dersom kommunene får tildelt midler må hver skole konkretisere sine behov .

Tidlig innsats er vedtatt som et overordnet prinsipp for oppvekstsektoren i Grimstad kommune og er tatt inn i den nye kommuneplanen .Betydningen av å sett inn tiltak tidlig i et barns liv for å forebygge vansker står sentralt. Språklig og sosial utvikling avhenger av et stimulerende miljø som er rikt på ulike opplevelser og samtaler med andre barn og voksen. Grimstad kommune har opprettet en arbeidsgruppe som er permanent, har representanter fra barnehage, skole, helsestasjon og Veilednings- og utviklingstjenesten, og som initierer og følger opp tiltak og har faste møter gjennom året.

Planen som foreligger er en skisse over tiltak for kalenderårene 2011 og 2012, og er utarbeidet i samarbeid med medlemmene i Arbeidsgruppe for kvalitetsutvikling gjennom flere møter våren 2011. Prosessen er med på sikre forankring i organisasjonen , kvalitet på tiltakene og gode rammer for gjennomføringen.

Planarbeid og gjennomføring av tiltak er delegert til Veilednings- og utviklingstjenesten

Grimstad kommune mars 2011.

MATEMATIKK

Matematikk er et satsingsområde for Grimstadskolen i 2010 – 2012.

Det er etablert en kommunal faggruppe i matematikk som sammen med VUT legger rammer for satsingen i Grimstadskolen. Gruppen har medlemmer fra alle skolekretsene.

Rektor må innta en sentral rolle i skoleringen og i hvordan den enkelte skole vurderer deltakelse i satsingen. Skolens ledelse forpliktes på å ha kunnskap om og informere om planer og rammer til personalet.

Matematikksatsingen omfatter de lærere som underviser i matematikk, og de lærere som rektor vurderer vil ha behov for og skal undervise i faget i satsingsperioden.

Deler av etterutdanningen i faget gjøres obligatorisk. Med det forstås at alle i målgruppen deltar i de tiltak som rektor vurderer som skolens behov. Skoleeier legger rammer i forhold til å finne gode tidspunkt for gjennomføring, omfang av skolering, servering og i særskilte tilfeller dekke vikar.

Innenfor videreutdanning gjelder spesielle vilkår

ETTERUTDANNING I MATEMATIKK

Samling

Tema : Grunnleggende begreper

Tid: 8.mars 2011

Målgruppe: rektorene

Kursholder: Svein Pedersen

Kurs

Tema: Grunnleggende begreper

Tid: 1. bolk høsten 2011
2. bolk våren 2012

Målgruppe: Lærere 1.til 10.trinn

Omfang: 2 samlinger a 3 timer i hver ungdomsskolekrets

Kursholder: Svein Pedersen

Kursdager

Tema: Læringsstrategier i matematikk

Målgruppe: Lærere 1.-4. tr og 5.-7.tr

Omfang : 1 dag pr gruppe

Tid: Våren 2012

Kursholdere fra Pedagogisk senter i Kristiansand

Samlinger

Tema: Powerpoint i matematikkundervisningen

Informasjon og veiledning

Målgruppe : Lærere 1.-10. tr.

Kursholder: Trygve Songe, Fevik skole

Tid: x antall samlinger a 2-3 t nov.2011

Det opprettes en felles arena for matematikk på læringsplattformen It's learning. På denne arenaen kan kommunens lærere dele undervisningsopplegg, ideer med mer. Etableres februar 2011.

Verksted

Tema: Å utvikle powerpoint rettet mot matematikkundervisningen

Verkstedarbeid

Målgruppe: Lærere 1.-10 .tr.

Kursholder : Trygve Songe, Fevik skole

Tid : Våren 2012

Nettverk i matematikk

Deltagelse i 2 nettverk – mellomtrinn og ungdomstrinn

Omfang: Samlinger i Kristiansand ca 2 g pr semester

Tid: 2011 og våren 2012

Ansvar: Pedagogisk senter i Kristiansand

Samlinger / lokale nettverk

Tema: Erfaringsutveksling

Omfang: 2 samlinger pr skoleår

Målgruppe: Lærere fra 1. - 4., 5.-7. og 8.-10 trinn
Fra kl. 14.30- 16.30

Start : Våren 2012

VIDEREUTDANNING I MATEMATIKK

8 lærere søker på videreutdanning i matematikk 30 stp. Start høsten 2011

Det er ikke avklart hvor mange og hvem som får plass

LESEPROSJEKT OG LESEOPPLÆRING

Lesing har siden høsten 2009 vært et satsningsområde i kommunen. Da arbeidet startet, la man vekt på at tiltak skulle pågå i mer enn et skoleår, for å få ro rundt arbeidet og en grundig satsning. Skoleåret 2010/2011 er andre året av satsningen.

I hovedsak har tiltakene i strategien som ble utarbeidet bestått av å kjøpe tjenester fra Pedagogisk senter i Kristiansand som har spisskompetanse på området. Skolene i Grimstad har kunnet vurdere sine individuelle behov for kursing, og så bestilt kursholder fra senteret.

Mens skoleåret 2009/2010 var preget av at skolene kartla behov for tiltak og lagde planer for samarbeidet, har 2010/2011 vært preget av kursrekker fra Pedagogisk senter. Alle skolene har planer for arbeidet, både for kursene og for internt arbeid på skolen for å prøve ut tiltakene i praksis.

For 2011 har vi følgende tiltak:

Kurs på skolene:

Tema: Opplæring via Pedagogisk senter innen første, andre og tredje leseopplæring

Hva: Hver skole har kursopplegg som samsvarer med de behov som skolen fant ved kartleggingen forut for bestilling.

Tid: Våren 2011

Ansvarlig: Pedagogisk senter og den enkelte skole

"Videreføring av leseprosjektet"

Tema: Hvordan holde fokus på lesing som ferdighet, selv om prosjektsatsningen avsluttes sommeren 2011

Hva: Videreføring av prosjektsatsningen i skolens ordinære arbeid

Målgruppe: Skolens ledelse

Tid: 8. april 2011 fra kl.0900 – 1300

Sted : Kommunestyresalen, Grimstad rådhus

Ansvar: Pedagogisk senter

Etter prosjektperioden – høsten 2011

Betydningen av å holde ved like de gode erfaringer skolene har gjort i prosjektperioden står sentralt. *Det pålegger hver skole et ansvar for at så skjer. Jf samlingen 8/4-2011.*

Lesing , leseferdighet og skolenes planer på området tas opp som tema på skoleledermøtene 1- 2 g. pr halvår. Ansvar : VUT

Grimstad kommune har sammen med øvrige kommuner i Aust Agder søkt Fylkesmannen om skjønnsmidler til prosjekt kalt Økt læringsutbytte i grunnskolen. Prosjektet er treårig(2011-2014) og tredelt: lesing, vurdering og regning.

Når tiltakene konkretiseres, vil det være opp til hver skole å vurdere hva de ønsker å delta i.

"VURDERING FOR LÆRING"

Høsten 2010 starter en nasjonal satsing på vurderingsarbeid i skolen, "Vurdering for læring". Grimstad kommune er med i første pulje, sammen med 8 andre kommuner fra Aust-Agder.

Satsingens overordnede målsetting er å legge til rette for at skoler og kan videreutvikle en vurderingskultur og en vurderingspraksis som har læring som mål. Det skal skje gjennom økt kompetanse og forståelse for vurdering som redskap for læring.

Tre skoler deltar i satsingen: Eide skole, Holviga skole og Fevik skole.

Grimstad kommune har inngått en avtale om oppfølging fra en ressursperson fra Pedagogisk senter i Kristiansand, som følger opp skolene med kursing og veiledning på vurderingsarbeid.

Det er drøftet ulike muligheter for erfaringsspredning, men vi ønsker å arbeide noe mer med innholdet i prosjektet før vi bestemmer hvordan spredningen skal skje. Kanskje vil spredning først være aktuelt når prosjektet avsluttes. Det er imidlertid et uttalt mål at alle skolene i kommunen skal kunne dra nytte av den kompetansen og utviklingsarbeidet som nå skapes på de tre prosjektskolene.

I føringene fra Utdanningsdirektoratet understrekes det at man skal ha fokus på nettverksarbeid i dette prosjektet. Det er allerede etablert ulike nettverk i fylket, men mest på ledelsesnivå. I Grimstad vil man fra høsten satse særlig på samarbeid og nettverk på lærernivå, mellom de tre prosjektskolene i kommunen.

Kurs

Tema: Arbeid med elevvurdering – å skape en kultur for vurdering på skolen

Hva: Kurs om vurdering og tilbakemeldinger på elevens prestasjoner. Hensikten er å skape en kultur for vurdering, hvor mål og kriterier drøftes både mellom lærere og blant elevene.

Tid: Våren 2011

Ansvar: Ressursperson fra Pedagogisk senter i samarbeid med skolene

Kurs for ledere

Tema: Ledelse av utviklingsprosjekter i skolen

Hva: Kurssamling over 2 dager for ledelsen på skolene som er med i Vurdering for læring. Fokus på hvordan motivere for prosjektet og arbeidet godt med det i satsningsperioden.

Tid: 7. Mars 2011

Ansvar: Østre-Agder v/ Risør kommune (Odd Harald Jacobsen)

Satsing på nettverk

Tema: arbeide med nettverk i vurdering for læring

Hva: Samling for hele personalet på de tre skolene i prosjektet. ½ dag med kursing fra Høgskolen i Lillehammer og ½ dag med arbeid i nettverk på tvers av skolene.

Tid: 16. august 2011

Ansvar: VUT

Samlinger i Utdanningsdirektoratet

Tema: Samling for ressurspersoner

Hva: Utdanningsdirektoratet har 5 samlinger gjennom prosjektet. Disse er for ressurspersoner som er knyttet opp mot vurderingssatsningen + ledelse fra kommunene. Her legges opp til utbredt bruk av erfaringsdeling, samt forelesninger med faglig påfyll.

Tid: vår og høst 2011

Ansvar: Utdanningsdirektoratet

SPESIALPEDAGOGIKK OG TILPASSET OPPLÆRING

Omfanget av spesialundervisning i Grimstadskolen er økende. Forskning viser at dette er en utvikling på landsbasis som kom etter innføringen av Kunnskapsløftet. Årsakene er sammensatte og skyldes trolig flere faktorer.

Grimstad kommune hadde høsten 2009 tilsyn fra Fylkesmannen hvor tema var § 5 om spesialundervisning og § 13- 10 andre ledd, kommunens system for internkontroll. Grimstad kommune fikk tre avvik. Det jobbes systematisk med å rette opp avvikene og bygge opp kompetansen i skolen og på saksbehandlernivå.

Tilsynet avdekket også mangler ved kompetansen på området. Å øke *saksbehandlerkompetansen* hos de ansvarlige for saksbehandlingen og den *spesialpedagogiske kompetanse* hos det pedagogiske personalet vil være viktige forebyggende elementer.

I perioden 2010- 2012 gjennomføres lokale tilsyn på skolene for å følge opp fylkesmannens tilsynsrapport.

Sektoren vil også gjennomføre et prosjekt for nærmere kartlegging av økningen av spesialundervisning, og for å finne en bedre balanse mellom tilpasset opplæring og elever med vedtak om spesialundervisning.

Kurs

Tema: Begrepslæring for barn og unge med språkvansker – en undervisningsmodell
”Språkverksted ”

Gjennomgang og innlæring av modellen

PP rådgivere skal etter kursdagen være veiledere overfor barnehager og skoler

Målgruppe : Sentrale personer i barnehage, skole og voksenopplæring, spesialpedagoger i bhg

Tid :12. Mai 2011

Faglig ansvar: Bredtvedt kompetansesenter i samarbeid med PP tjenesten

Nettbasert studie

Hva : "På vei mot en dysleksivennlig skole"

Kurs i regi av norsk nettskole og Dysleksi Norge

Innhold

- Hva er dysleksi?
- Kartlegging, utredning og diagnostisering
- Forutsetninger for læring
- Skole-hjem
- Metodebruk
- Engelsk
- IKT, hjelpemidler, utstyr og programvare

Målgruppe: Lærere, PP rådgivere .4 deltagere høsten 2011 , 6 deltagere i 2012

Tid: Kurset går over 12 uker høsten 2011(17.okt til mars 2012)

Informasjon fås ved henvendelse til VUT/PPT

Kurs

IKT og spesialundervisning

Presentasjon av programmer Langemyr skole bruker i opplæringen av elever med særskilte behov

Målgruppe :Lærere

Kursholder : Kristian Melby, Langemyr skole

Tid : 3 timer våren 2011

Kurs

Sosial kompetanse

Presentasjon av ulike tilnærminger som KAT-Kassen, ZIPPY, sosiale historier o.a.

Kursholdere : Anne Maj Griberg og Karen Marie Hetland, Langemyr skole

Tid : 3 timer høsten 2011

Kurs

Relasjonsskadede barn

Tilnærming med utgangspunkt i terapeutisk undervisning

Målgruppe: Lærere

Kursholdere: Birgit Madland og Kristian Melby, Langemyr skole

Tid : 3 timer høsten 2011

Langemyr skole kan kontaktes for samtale/veiledning rundt enkeltelever innen områder som:

- Autismespekterforstyrrelser
- Leseforståelse for barn med forståelsesvansker
- Språktrening
- Relasjonsbygging
- Organisering av og tilrettelegging av klasserommet
- Marte Meo

Samarbeidet starter med en bestilling til Langemyr og en observasjon som danner grunnlaget for samarbeidet

Tiltak og omfang drøftes med VUT i forhold til dekking av utgifter

Videreutdanning i spesialpedagogikk

3 lærere har søkt videreutdanning i spesialpedagogikk/emner med relasjon til spesialpedagogikk.

Ikke avklart hvor mange /hvem som får plass

15-30 stp.

Start høsten 2011

LEDERUTVIKLING

Nasjonalt utdanningstilbud for rektorer

Målgruppe er nytilsatte skoleledere og lærere som ønsker en lederjobb i skolen i fremtiden

Utdanningen tilsvarer 30 stp og varer ca halvannet år. Start juni 2011.

Innhold :

Elevenes læringsresultater og læringsmiljø, styring og administrasjon, samarbeid og organisasjonsbygging, veiledning av personalet, utvikling og endring, lederrollen

Temamøter for skoleledere ca 5 pr år. Møtene behandler ulike aktuelle tema gjennom innledninger og drøftinger

Ansvar : Kommunalsjefen

SKOLE – HJEM

Skole -hjem samarbeid er et område som kontinuerlig skal ha fokus i Grimstadskolen. Målet er å opprettholde god kommunikasjon og gode møteplasser med foresatte. Godt samarbeid med hjemmene er en forutsetning for å gi barna gode arbeidsvaner og forutsetninger for å lære.

Foreldreskolen er etablert og skolene rapporterer om at det er et nyttig redskap for utvikling

Foreldreskolen

Tema: Jf Plan for foreldreskolen

Hvem: Skal gjennomføres for foreldre på 1. og 8.trinn. Det er opp til hver skole om de ønsker å utvide til flere trinn

Tid: vår og aug/sept

Ansvar : VUT/skolene

ANDRE TILTAK

Kurs for skoler og barnehager

Tema : De stille barna

Foredragsholder : Ingrid Lund, UIA

Tid : 24/3-2011

Kurs

Tema : Kontinuerlig arbeid mot vold og trakassering både mot elever og ansatte.

En må vite hvordan en skal håndtere akutte situasjoner og hendelser som skjer over en lengre tidsperiode.

Gjeldende lover og regler, kommunens/skolens arbeidsgiverpolitikk, retningslinjer og egen rolle.

Målgruppe : alle

Det planlegges årlige kurs med dette tema.

Tid : Våren 2011 og 2012

Foredragsholder:

Ansvar : VUT i samarbeid med UDF

Prosjektprogram

Tema: Barn og unge med komplekse traumer

Konsekvenser, regulering av affekt, oppmerksomhet og adferd. Omsorg og behandling.

Grimstad kommune er i dialog med RVTS Sør (Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging) for om mulig å utvikle et kompetansehevingsprogram for pedagogisk

personale i skoler og barnehage

Planlegging 2011 evt start i 2012

FREMDRIFTSPLAN 2010 -2013

KOMPETANSEUTVIKLING GRIMSTADSKOLEN

HOVEDSATSINGSOMRÅDER	2010	2011	2012	2013
<u>Skole hjem</u>				
- Foreldreskolen				
<u>Leseopplæring</u>				
- Etterutdanning				
FAG	2010	2011	2012	2013
<u>Norsk og leseopplæring</u>				
- videreutdanning (40/40/20)				
<u>Matematikk</u>				
- Videreutdanning (40/40/20)				
- Nettverk				
<u>Prosjekt</u> ” Vurdering for læring ”				

<u>Spesialpedagogikk og tilpasset opplæring</u> Etter – og videreutdanning				
<u>Lederopplæring</u> - Seminarer og fagdager - Videreutdanning				
Andre tiltak	2010	2011	2012	2013
Kontinuerlig arbeid mot vold og trakassering både mot elever og ansatte				
Tidlig innsats				